

MOBİL UYGULAMA GELİŞTİRME SÖZLEŞMELERİNDE DÖVİZ İLE İŞLEM YAPMA YASAĞI

HAZIRLAYANLAR

Stajyer Ravza Yazıcı

Av. Buse Hamurcu

Av. Abdullah Erkam Yılmaz

İÇİNDEKİLER

03

Mobil Uygulama Nedir?

04

Mobil Uygulama Geliştirme Sözleşmeleri

05

Döviz ile İşlem Yapma Yasağı

06

Mobil Uygulama Geliştirme Sözleşmelerinde
Döviz ile İşlem Yapma Yasağı

07

Döviz ile İşlem Yapma Yasağına Aykırı
Yapılan Sözleşmelerin Akıbeti

Mobil Uygulama Nedir?

Mobil uygulamalar; telefon, tablet veya saat gibi kablosuz mobil araçlardan kullanılabilen yazılımlardır. Bu yazılımlar özellikle mobil araçlar için tasarlanır ve genellikle bilgisayarda kullanılmaya elverişli değildir.

İlk mobil uygulamalar üretkenliği arttırmak amacıyla ortaya çıkan e-posta, takvim, hesap makinesi gibi uygulamalardır. Zamanla eğlence, ulaşım, iletişim, alışveriş ve eğitim gibi alanlarda da mobil uygulamalara ihtiyaç duyulması üzerine mobil oyunlar, harita uygulamaları, kargo takip uygulamaları, alışveriş uygulamaları gibi kategoriler başta olmak üzere yüzlerce farklı kategoride; bugün sayısı milyonlara ulaşan mobil uygulamalar geliştirilmiştir.

Genellikle yer sağlayıcı platformlar aracılığı ile mobil araçlara indirilerek kullanılan mobil uygulamalar, günümüzün vazgeçilmez yazılımlarındandır. Yukarıda da ifade ettiğimiz üzere neredeyse her sektörde kendisine yer bulabilen mobil uygulamalar birçok şirket tarafından aktif olarak kullanılmaktadır. Şirketler, bu uygulamaların geliştirilmesinde profesyonellerden destek almaktadır. Bu amaçla mobil uygulama geliştirilmesi hizmeti almak isteyen şirketler ile mobil uygulama geliştiricileri arasında mobil uygulama geliştirme sözleşmeleri imzalanmaktadır.

Mobil Uygulama Geliştirme Sözleşmeleri

Mobil uygulama geliştirme sözleşmeleri, mobil uygulama geliştirilmesi talebinde bulunan müşteri ile mobil uygulama geliştirme hizmetini ifa edecek olan yüklenici arasında imzalanmaktadır. Bu sözleşmede müşteri bedel ödemeyi, yüklenici de bir mobil uygulama meydana getirmeyi taahhüt etmektedir. Edimleri Türk Borçlar Kanunu madde 470 ve devamında düzenlenen eser sözleşmeleri ile paralel olan mobil uygulama geliştirme sözleşmeleri, yüklenicinin eser meydana getirmeyi, iş sahibinin de bedel ödemeyi üstlendiği eser sözleşmelerindendir.

Mobil uygulama geliştirme sözleşmeleri teknik bir alana dair olduğundan geleneksel ve alışılmış eser sözleşmelerine nazaran çok daha dikkatli şekilde hazırlanmaları gerekmektedir. Burada özellikle sözleşmenin tanımlar kısmında bahsedilen kavramların çerçevelerinin iyi çizilmesi, iş sahibinin sorumluluğunda olan bir sistem üzerinde çalışılıyorsa iş sahibinin yapması gerekenlerin eksiksiz tespiti ve yazılım geliştirmeleri üzerindeki fikri mülkiyet haklarının kapsamının doğru belirlenmesi gerekmektedir. Aksi halde hem iş sahibi hem de yüklenici açısından hak kayıpları oluşabilmektedir.

Döviz ile İşlem Yapma Yasağı

Döviz ile işlem yapma yasağı, Cumhurbaşkanlığının 12 Eylül 2018 tarihli 85 Sayılı Kararı ("Karar") ile, "Türkiye'de yerleşik kamu ve özel hukuku kişilerinin, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen haller dışında, kendi aralarındaki menkul ve gayrimenkul alım satım, taşıt ve finansal kiralama dâhil her türlü menkul ve gayrimenkul kiralama, leasing ile iş, hizmet ve eser sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılamaz" şeklinde düzenlenmiştir. Karar'da sayılan tüm sözleşme tipleri Türkiye'de yerleşik kişiler arasında akdedilmiş olması şartıyla dövizle işlem yapma yasağı kapsamına alınmıştır.

Karar ile ayrıca Bakanlığa döviz cinsinden bedel belirlenmesi yasağının istisnası olacak halleri belirleme yetkisi verilmiştir. Bakanlık, bunun üzerine birden fazla tebliğ yayımlamış, 16 Kasım 2018'de yayımladığı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2018/32-52 sayılı Tebliğ'i ("Tebliğ") yayımlayarak konu hakkında akılda kalan birçok soruyu cevaplamıştır. Bu Tebliğ ile bazı sözleşmeler Karar'da işaret edilen döviz cinsinden bedel belirlenmesi yasağı kapsamından çıkartılmıştır.

Mobil Uygulama Geliştirme Sözleşmelerinde Döviz ile İşlem Yapma Yasağı

Üst başlıklarda da ifade ettiğimiz üzere mobil uygulama geliştirme sözleşmeleri eser sözleşmelerindendir. Bu sözleşmeler de genel anlamda Karar ile getirilmiş olan döviz ile işlem yapma yasağı kapsamındadır ve bu sebeple mobil uygulama geliştirme sözleşmelerinde de bedel yabancı para cinsinden belirlenmemektedir. Ancak yukarıda da ifade ettiğimiz üzere Bakanlık tarafından yayımlanan Tebliğ bu yasağa bazı istisnalar getirmiş bulunmaktadır. Tebliğ'in mobil uygulama geliştirme sözleşmeleri açısından incelenmesi gerekmektedir.

2008-32/34 sayılı Tebliğ'in 8. maddesinin 8. fıkrası uyarınca "Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmelerinde, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövizle endeksli olarak kararlaştırmaları mümkündür." Maddenin lafzından da anlaşılacağı üzere Türkiye'de yerleşik kişiler arasında imzalanan eser sözleşmeleri genel olarak döviz ile işlem yapma yasağı kapsamında bulunmaktadır. Yalnız burada "döviz cinsinden maliyet içermesi" şartıyla bazı eser sözleşmeleri yasağın kapsamı dışında tutulmuştur. Ayrıca unutulmamalıdır ki Türkiye'de yerleşik kişiler arasında imzalanmamış olma tüm sözleşmeler bakımından ilgili yasağın kapsamı dışında kalmayı sağlamaktadır.

Tüm sözleşmeler bakımından yasak kapsamından çıkabilme şansı tanıyan, sözleşme taraflarının Türkiye'de yerleşik olmaması incelenmelidir. Yerleşim yeri, Medeni Kanun ve Nüfus Hizmetleri Kanunu ve Adres Kayıt Sistemi Yönetmeliği uyarınca sürekli kalma niyetiyle oturulan yerdir. 32 sayılı Karar ile Türkiye'de yerleşik kişiler şöyle tanımlanmıştır: "Yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişiler." Burada daha ayrıntılı açıklamalar Bakanlık tarafından yapılmış bulunmaktadır. Bu açıklamalara göre Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışındaki; şube, temsilcilik, ofis, fonlar, en az yüzde elli pay sahibi olduğu şirketler ve sahipliğinde bulunan şirketler de Türkiye'de ifa edilecek sözleşmeler bakımından Türkiye'de yerleşik olarak kabul edilmektedir. Türkiye'de yerleşik olmayanlar ise dışarıda yerleşik kişi kabul edilmekte ve bunların tarafını teşkil ettiği sözleşmeler döviz ile işlem yapma yasağının kapsamının dışında bulunmaktadır.

Eser sözleşmeleri açısından ayrıca getirilen istisna ise belirttiğimiz üzere döviz cinsinden maliyet içermesi durumudur. Döviz cinsinden maliyetin hangi oranda olması gerektiği ise akla gelen sorulardandır. Bu soruya Bakanlık, Sıkça Sorulan Sorular'ın 6'ncı sorusunda ilgili maliyetlerin belirli bir oran üzerinde olmasının gerekmediği doğrultusunda cevap verilmiştir. Bu cevap, ilgili istisnanın kapsamının son derece geniş olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda mobil uygulama geliştirme sözleşmelerinde düşük bir oranda olsa dahi bulunan döviz cinsinden maliyet, ilgili sözleşmenin döviz ile işlem yapma yasağının istisnalarından biri olmasını sağlayacaktır.

Döviz ile İşlem Yapma Yasağına Aykırı Yapılan Sözleşmelerin Akıbeti

Türk borçlar hukukunda hakim prensip sözleşme serbestisi olsa da bazı haller bu serbestliğin istisnasını teşkil etmektedir. Bu istisnalardan biri ise sözleşmenin emredici hukuk kurallarına aykırı olmasıdır. Böyle bir aykırılık halinde, her ne kadar taraflar sözleşmeyi bu haliyle kabul etmiş olsa da, sözleşmenin bu aykırılığa neden olan hükümleri Türk Borçlar Kanunu madde 27 uyarınca kesin hükümsüz olmaktadır. Mobil uygulama ve geliştirme sözleşmelerinde, yukarıdaki iki istisnaya dahil olunmadığı halde döviz cinsinden veya dövizle endeksli bedel kararlaştırılmışsa bu durum bedele ilişkin maddenin kesin hükümsüz olması ile sonuçlanmaktadır.

Sözleşmenin tamamının değil yalnızca bir kısmının hükümsüz olması halinde diğer kısımlar ayakta kalmakta ve geçerliliğini korumaktadır. Bu duruma kısmi hükümsüzlük adı verilir. Kısmi hükümsüzlük durumunda asli prensip Türk Borçlar Kanunu madde 27 fıkra 2’de düzenlenmiştir. İlgili hüküm uyarınca hükümsüz kalan maddeler olmaksızın taraflar bu sözleşmeyi yapmayacak idiyse bu sözleşmenin tamamı hükümsüz olmaktadır. Ancak, döviz ile işlem yapma yasağı bakımından bu prensibe bir istisna getirilmiştir. Bu istisna, tarafların asıl prensibin aksine kısmi hükümsüz kalan sözleşmedeki hükümsüz kalan maddeler olmasaydı bu sözleşmeyi hiç yapmayacaklarını öne sürememeleridir.

Sonuç olarak, istisna kapsamında olmadığı halde bedeli döviz cinsinden veya dövizle endeksli bedel şeklinde kararlaştırılan mobil uygulama ve geliştirme sözleşmeleri kısmi hükümsüz olmaktadır. Taraflar hükümsüz kalan bedele ilişkin hükümler olmasaydı bu sözleşmeyi hiç yapmayacaklarını ifade edemeyeceklerdir. Bu bağlamda öncelikle taraflardan bedele ilişkin hükümleri Türk parası ile tekrar belirlemeleri beklenmektedir. Eğer bu anlaşma gerçekleşmezse hakim tarafların farazi iradelerini esas alarak bedeli belirlemektedir.

Mobil uygulama geliştirme sözleşmeleri bakımından döviz ile işlem yapma yasağı önemli sonuçlar doğurmaktadır. Ancak bu sözleşmelerin istisna kapsamında bulunması az rastlanan bir durum değildir. İmzalamaya hazırlandığınız mobil uygulama geliştirme ve diğer tüm sözleşmelerinizin mevzuata uygunluğu büyük önem arz etmektedir. İhtiyaç duyduğunuz hukuki destek için her zaman AEY Legal ekibinden destek alabilirsiniz.

Teşekkürler

Abdullah Erkam Yılmaz
Kurucu Avukat

İletişim:

aeylegal.com

erkam@aeylegal.com

Buse Hamurcu
Avukat

İletişim:

aeylegal.com

buse@aeylegal.com

Ravza Yazıcı
Stajyer

İletişim:

aeylegal.com

ravza@aeylegal.com

Sorularınız ve görüşleriniz için
bizimle iletişime geçebilirsiniz.